

Könyvtárostanárok Egyesületének Hírlevele

1088 Budapest Múzeum u. 7.

Levelezési cím: 1462 Budapest, Pf.: 611.

web: <http://www.ktep.hu>

e-mail: ktep@chello.hu

2008. szeptember

Tartalom

- Elnöki köszöntő
- KTE tisztségmegújító közgyűlés
- KTE emlékérem
- KTE pályázatok
- Tankönyvkritika
- Jogszabályi véleményezés
- Budapesti hírek
- Kiadványok

Melléklet

- Őszi szakmai nap programja
- Jelöltállító lap a KTE 2008. évi tisztségmegújító közgyűlésére

Kedves Kollégák, KTE Tagok!

Az új tanévvel meglehetősen eseménydús időszak köszöntött ránk. Az elkövetkező hónapok programjairól a szokásos felhívások tudósítanak minden érdeklődőt a KTE honlapján és a blogunkon, valamint a levelezőlistákon – de emellett a jelen Hírlevél összefoglalóját is ajánlom mindenki számára.

Különösen szeretném felhívni a figyelmet a közelgő határidőkre az idei KTE emlékérmek, valamint a pályázati felhívások kapcsán. Mivel az idei év végén a KTE jelenlegi elnökségének mandátuma lejár, novemberben tisztségmegújító közgyűlést tartunk. A jelöltállítás folyamatáról és szabályairól az alapszabályunk mellett a jelölőbizottság tagjai is felvilágosítást adnak. Elnökük, Kiss Anna a Hírlevélben is közöl egy összefoglalót. Továbbra is várják a jelöltekre a KTE tagok szavazatait. Akik ez idáig elektronikus formában még nem adták le jelöléseiket, a Hírlevélhez mellékelte nyomtatott jelöltállító lapon is megtehetik. Kérjük, hogy a szervezés és a pontos előkészítés érdekében mielőbb juttassátok el a megadott címre a jelölőlapjaitokat!

Végül szeretném megköszönni az elmúlt négy év egyesületi munkájához nyújtott támogatást minden KTE tagnak, vezetőségi társaimnak pedig a közös munkát! A következő ciklusban az elnöki posztra nem jelöltem magam, más területen szeretnék dolgozni. Könyvtárostanári munkám mellett a jövőben szívesen vállalnám például a KTE kommunikációs vezetőjének posztját.

Kérem, hogy a meglévő jelölteket támogassátok szavazataitokkal, és az eddigi javaslatok mellett állítsatok ti magatok is megfelelő jelölteket a KTE egyes munkaköreire!

Eredményes és hasznos munkát kívánok a 2008/2009. tanévben!

Üdvözlettel:

Bondor Erika
KTE elnök

Budapest, 2008. szeptember 8-án.

*

Újra lehet folyamatosan jelölteket állítani a KTE tisztségmegújító közgyűlésére! Határidő: minél előbb!

A választásról

Egyesületünk jelenlegi elnökének és elnökségének mandátuma ez év végén lejár, ezért megkezdjük az idei tisztségmegújító közgyűlés előkészítését. A KTE elnöksége felkérte a **jelölő bizottság** alábbi tagjait, akik vállalták a feladatot, és 2008. május 28-án megalakultak.

Beck Éva (Kaposvár)

Kiss Anna (Kecskemét)

Kocsis Éva (Budapest)

A jelölő bizottság megválasztotta elnökéül **Kiss Annát**.

Legfontosabb információk:

- Csak a megadott tisztségekre lehet jelölni, de egy tisztségre akár több nevet is meg lehet adni. Ha nem minden funkcióra jelöl valaki tagot, a jelölése akkor is érvényes.
- Csak 2008-ban érvényes tagsággal rendelkező tag lehet választó és választható - a mindenkori tagnévsor megtekinthető a KTE honlapján és a konyvtarostanar.klog.hu-n.
- Mindenki csak egy jelölőlapot adhat le, a tagsági kártya száma az azonosító.
- A jelölések beküldése történhet elektronikusan vagy postai úton, de a tagsági kártya számának megadása kötelező.
- **A Jelölőlapok fogadása 2008. szeptember 1-től október 15-ig** az alábbi címen: anna@bacsmepi.sulinet.hu (Kiss

Anna), vagy postán: BKMÖ Közművelődési Intézet
Könyvtára, Kiss Anna – 6000 Kecskemét, Katona J. tér 8.

A jelölőlap letölthető a blogról (<http://konyvtarostanar.klog.hu>) és a honlapról (www.ktep.hu) és a mostani Hírlevél mellékletében is megtalálható!

A KTE alapszabálya és ügyrendi szabályzata a részletesebb információkkal szintén letölthető a blogról és a honlapról!

*

- ❖ Szeptember 20. a határideje az idei **KTE emlékérmekre történő felterjesztésnek.**
- ❖ **KTE pályázatok beküldése** az Iskolai Könyvtárak Nemzetközi Hónapjára: 2008. október 2.

A KTE és a debreceni Vörösmarty Mihály Általános Iskola és AMI **közös pályázatot hirdet** az iskolai könyvtárak és felhasználóik, valamint a könyvtárostánárok számára.

A pályázatok célja a könyvtárostánárok módszertani kultúrájának megújítása, az iskolai könyvtári honlapfejlesztések elősegítése, jó gyakorlatok bemutatása, az iskolai könyvtárak és az olvasás népszerűsítése.

A pályázati felhívások itt letölthetők:

<http://konyvtarostanar.klog.hu/category/iskolai-konyvtari-vilagnap/>

A pályázatok határideje **2008. október 2.** Mindkét pályázatra elektronikus beküldési lehetőség lesz a kezdeményezés központi magyar oldalán.

Az iskolai könyvtári pályázatokról a blogunkon is rendszeresen olvashattok majd információkat az [Iskolai Könyvtárak Nemzetközi Hónapja](#) kategória mögött!

További hasznos információk:

- IASL felhívása: <http://www.iasl-online.org/events/ism/>
- IASL honlapja: <http://www.iasl-online.org/index.htm>
- Hazai központi honlap:
<http://www.ktep.hu/vilagnap/y2007.php>

Jó felkészülést, sikeres alkotómunkát kívánunk a pályázatkíró szervezetek nevében!

Bondor Erika - KTE elnök

Dömsödy Andrea - a kezdeményezés hazai központi honlapjának szerkesztője

Seressné Barta Ibolya - a Vörösmarty Mihály Általános Iskola és AMI könyvtárostánára, a felhívás hazai meghonosítója

*

❖ **KTE Őszi Szakmai Napja** - 2008. október 17. Budapest, OFI - OPKM, Könyves Kálmán krt. 40.

Téma: Integrált könyvtári szoftverek, interaktív táblák – Információtechnológia, informatikai eszközök a könyvtárostánári munkában. **Részletes program mellékelve!**

❖ **KTE tisztségmegújító közgyűlés:** 2008. november 27.

Helyszín: OFI – OPKM

*

FELHÍVÁSOK

Mesés gyermekkor - regényes ifjúság!

*Várjuk iskolai könyvtárosok olvasásfejlesztéssel, az olvasás népszerűsítésével foglalkozó programjait, ötleteit, kezdeményezéseit és beszámolóit írásban és képből folyamatosan a KTE e-mail címén! **Iskolai könyvtárak az olvasásért!** (Kapcsolódó pályázat hamarosan!)*

Tankönyvkritika –

hívjátok fel a figyelmünket, ha különféle tankönyvekben a NAT-tal ütköző, vagy könyvtárpedagógiai szempontból vitatható könyvtárhasználati tananyagokat, fejezeteket, modulokat találtok.

Bondor Erika

Jogszabályi véleményezés, mint elnökségi munka

A KTE alapításától kezdve kiemelten fontos feladatának tekinti a könyvtárostanári hivatás képviselőjét a törvényalkotást folyamatában. Ehhez kapcsolódóan számos társadalmi vitára bocsátott jogszabály véleményezését végeztük el a négy év alatt. Ezúton is hangsúlyozzuk, hogy az www.okm.gov.hu/ jogszabálytervezetek oldalán valamennyi könyvtárostanári önállóan is alkothat véleményt! Erre – szakmai egyeztetés után – mindenkit biztatunk!

Az utóbbi időben kettő, szakmánk számára is fontos jogszabály módosult. Egyesületünk elnöksége megbízásából elkészítettem a „A Könyvtárostanárok Egyesületének szakmai hozzászólását” „A

kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet kiegészítéséről szóló OKM rendelet tervezetéről” Ebben hangsúlyoztam az IFLA UNESCO dekrétumban foglaltak alapján a megjelenő új kulcskompetenciákhoz kapcsolódó tantervekben is a könyvtárhasználati ismeretek, az iskolai könyvtár jelentőségét, felelősségét és szerepét.

Nagy öröm a könyvtárostanárok közössége számára, hogy a módosítás alatt álló „*A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 10/1994. (V. 13.) MKM rendelet módosításáról*” értelmében – a módosítás elfogadása után - az iskolai könyvtár országos szinten szakmailag támogatott területe lesz a magyar közoktatásnak. Ezt a jogszabálytervezetet is támogató és szakmai kiegészítésekkel ellátott véleményünkkel továbbítottam.

Az alábbiakban a sajtóhoz, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségéhez, az OKM képviselőihez eljuttatott **állásfogásunkat** teljes egészében közzé tesszük:

Az oktatási intézmények könyvtári tevékenységének személyi feltételeiről

A közelmúltban a Könyvtárostanárok Egyesületét számos olyan könyvtárostanárral kereste meg, akik arról informálták Egyesületünket, hogy munkáltatójuk a megkötött munkaszerződésüket módosította: a könyvtárostánári besorolás helyett könyvtárosi, technikus besorolásra.

A változásról az Munkatörvénykönyve és a Közalkalmazotti törvény értelmében a munkavállalót értesíteni kell, amellyel szemben a munkavállaló jogorvoslati jogait is a fenti két törvény tartalmazza.

A munkáltató ezt a döntését csak abban az esetben hozhatta, ha az oktatási intézményben más személy látja el a könyvtárostánári feladatokat, hiszen a közoktatást szabályozó törvények, és követő rendeleteik ezt nem teszik másként lehetővé.

1. A könyvtárostanárral alkalmazásának jogszabályi háttere:

A könyvtárostanárral alkalmazását a **1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról** Az oktatási intézmények könyvtári tevékenységének

személyi feltételeiről **17.§ (1) m) pontja** rendelkezik. E szerint:” [...]m) iskolai, kollégiumi könyvtárostánárnak (tanítónak) az iskolában, kollégiumban pedagógus-munkakör betöltésére jogosító a b)-e), illetve j) pontban felsorolt tanítói, tanári és könyvtáros végzettség és szakképzettség.”

Az átmeneti rendelkezések a végzettség tekintetében engedményt tesz: **124. § (7) Iskolai, kollégiumi könyvtárostánárnak (tanítónak) alkalmazható az is, aki az e törvény 17. §-a (1) bekezdésének b)-e) és j) pontban felsorolt - az iskolában, kollégiumban pedagógus-munkakör betöltésére jogosító - tanítói vagy tanári végzettséggel és szakképzettséggel, továbbá iskolarendszeren kívüli oktatásban szerzett felsőfokú vagy középfokú könyvtárosi szakképzettséggel rendelkezik.**

A **243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet** a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról **III. számú melléklete** kiemelt fejlesztési területek között így fogalmaz az iskolai könyvtár, illetve a könyvtárostánár feladatáról: **3.§ (2) Az (1) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott tanórai foglalkozások megszervezhetőek a hagyományos (tanórai és tantermi) szervezési formáktól eltérő módon is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása (projekt oktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításához kapcsolódó foglalkozás stb.)**

A kiemelt fejlesztési feladatok

A tanulás tanítása

...A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása. A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata

minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtaikat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját. ...”

A Nemzeti Alaptanterv műveltségterületenként számtalan könyvtárostánári feladatot fogalmaz meg, amelyet az 100/1997. (VI. 13.) **Korm. rendelet** az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról és 2. számú mellékletében található **tantárgyi vizsgakövetelmények is megerősít.**

1/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről leszögezi: a könyvtár fontos eleme az oktató – nevelőmunkának. A hivatkozott rendelet 3. számú melléklete tartalmazza az iskolai (kollégiumi) könyvtár működtetésének szakmai követelményeit, amelyben kiemelt fontosságú a könyvtárostánár alkalmazása. Ugyanez a melléklet pontos leírást ad az iskolai könyvtár és a könyvtárostánár alap és kiegészítő feladatairól. Ezek között hangsúlyos, kiemelt szerepet kap a pedagógiai tevékenység, amelyet technikus nem láthat el a törvény értelmében.

2. Esélyegyenlőség

A könyvtárostánári munkakör technikusi munkakörre módosítása véleményünk szerint sérti az egyelő bánásmód, az esélyegyenlőség elvét is.

A könyvtárhasználati ismeretek oktatásának fontosságát – ezzel a könyvtárostánár alkalmazását - erősítik az alábbi jogszabályok is: 32/1997. (XI.5.) MKM r. a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról,

26/1997. (VII. 10.) MKM rendelet a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelveinek kiadásáról,

46/2001. (XII. 22.) OM rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról,

40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről és **Melléklet a 40/2002. (V. 24.) OM rendelethez**

2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról és

3. számú melléklet a 2/2005. (III. 1.) OM rendelethez A Súlyos és halmozottan fogyatékos tanulók fejlesztő oktatásának irányelve.

Valamennyi hivatkozott jogszabály tartalmazza a könyvtárostanári pedagógiai munkájával kapcsolatos elveket.

Különösen fontosnak tartjuk az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából a könyvtárostanári munkát e jogszabályokban érintett tanulók esetében.

3. Végzettségbeli hiányra való hivatkozás esetén

A munkáltató abban esetben, ha az iskolai könyvtári tevékenységet a 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben nem a 14/A.§ (2) f) pontjában meghatározott végzettségű könyvtárostanári látja el – érvényes munkaszerződés esetén - véleményünk szerint a 1992. évi XXII. Törvény a Munka Törvénykönyvéről 39.§ (1) értelmében kell eljárni. E szerint: „A munkáltató elősegíti a közalkalmazott munkakörével összefüggő képzésben, illetve továbbképzésben való részvételét.”

Egyben felhívjuk a kollégák figyelmét, hogy a 1992. évi XXII. Törvény a Munka Törvénykönyvéről I. rész III. fejezet 82. § (1) értelmében „A munkáltató és a munkavállaló a munkaszerződést csak közös megegyezéssel módosíthatja.” Vitás esetek rendezésére szolgáló lehetőségeket is e jogszabály tartalmazza.

Valamint segítséget lehet kérni a KTE Etikai bizottságtól, hiszen az alkalmazás minőségének változásával a könyvtárostanári hivatás etikai alapelvei is sérülnek.

Egyesületünk fontosnak tartaná, hogy szakértői/szakfelügyelői vizsgálat keretében kerüljenek kivizsgálásra az átsorolással kapcsolatos kérdések.

Hock Zsuzsanna

KTE alelnök, listás szakértő

Budapest, 2008. szeptember 4.

Budapesti hírek

A Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet 2008. szeptember elsején felvette Mérei Ferenc nevét.

Intézetünk honlapján könyvtárostanárok számára szakmai feltöltődésre számtalan alkalmat kínálunk klubok, műhelyek, körök és továbbképzések, tanfolyamok formájában.

Ezek közül újdonság: Intézetünk könyvtárostanár-vezetőtanár képzést indít, amelyre a hock.zsuzsa@fppti.hu címen lehet jelentkezni.

Leghűségesebb látogatóinknak térítéses tanfolyamainkat 20% kedvezményrel kínáljuk.

A Mérei Pedagógiai Intézet egész hónapos rendezvénnyel készül az iskolai könyvtárak hónapjára, amelynek témáját a 13 hivatalosan elismert nemzetiség kultúrája adja. A záró versengés 2008. október 20-án lesz az Intézet épületében.

❖ **Végezetül alelnöki „zárszó” helyett:**

Egyesületi tagnak lenni jó és fontos, hiszen ez által tudunk szűk szakmai közösségünk tagjaival, kollégáinkkal gondolatot cserélni, együtt lenni.

Elnökségi tagnak lenni felelősségteljes dolog. Egy szakma érdekét meglátni, támogatni, néha akár látszat, eredmény nélkül – embert próbáló feladat.

Mint az Egyesület alelnöke öröm volt számomra, hogy képviselhettem szakmánkat a Magyar Könyvtárosság Etikai Kódexének alapítói között. Öröm, hogy vezethettem azoknak a könyvtárostanárok csoportját, akik megalkották az Egyesület felkérésére a ***Könyvtárostanárok Etikai Alapelveit.***

Az elnökség több tagjával részt vehettem az ***Iskolai Könyvtárak stratégiájának*** kidolgozásában.

Köszönöm, az Egyesületnek, különösen az elnökség tagjainak, hogy delegáltak a ***Könyvtári Akkreditációs Bizottságba***, ahol még három éven keresztül segíthetem a szakmai továbbképzések megítélésével a könyvtáros hivatás képviselőit.

Nagy öröm számomra, hogy a következő Nyári Akadémia megszervezéséhez sikerült pályázati forrást teremteni.

Köszönöm az Elnökség régi-új tagjainak a közös munkát!

Végezetül alelnökként Könyvtárostanárok Egyesülete elnökének, Bondor Erikának szeretném megköszönni energikus, mindenre odafigyelő, lelkes, harcos munkáját, amelyben társa lehettem e négy év alatt. Mint volt

elnök, tudom, mennyi lemondással, mennyi odaadással, mennyi munkával jár e tisztség. Hálás köszönet az „át nem aludt éjszakákért”, a vakáció helyetti munkáért, a reménytelen pillanatokban is hinni tudásért!

Öröm számomra, hogy a Fővárosi Könyvtárostanárok Műhelye számíthat szakmai tudására, lelkesedésére. Remélem a továbbiakban is lesz még sok közös munkánk, amelyek segítségével a magyar iskolai könyvtárügy végre méltó helyére kerül...

Hock Zsuzsanna
alelnök

*

Kis KTE Könyvek sorozat

- ❖ PAPPNÉ VÖNEKI Erzsébet: Természetes. Természettudományi ismeretszerzés könyvvel – könyvtárral . - Budapest : KTE, 2006. - (Kis KTE könyvek 1.)
 - ❖ BONDOR Erika: Iskolai könyvtárak fejlesztése, menedzselése informatikai eszközökkel. – Budapest : KTE, 2007. - (Kis KTE könyvek 2.)
 - ❖ ILYÉS Renáta – MELYKÓNÉ TÓZSÉR Judit: Könyvtárhasználati feladatok. Módszertani segédanyag és óravázlatok hagyományos (nyomtatott) és elektronikus források használatához. . - Budapest : KTE, 2008. - (Kis KTE könyvek 3.)
- Nyomdai előkészítés alatt!*

*

Folyamatban lévő nyertes pályázataink:

1.	NCA - civil működési pályázat	400 000 Ft	HI: 2009.06.30.
2.	NKA - könyvtárszakmai kiadványok; Kis KTE Kv., 3.)	600 000 Ft	HI: 2009.01.29.
3.	NKA - országos rendezvények (KTE XII. Nyári Akadémiája, Pécs)	1 000 000 Ft	HI: 2009.09.04.

Zseli Klára
pályázati felelős

A Hírlevél készült a PALLÓS NYOMDA műhelyében